

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ ජීව විද්‍යා අංශයේ පර්යේෂණ

ඩබ්ලිව්. රත්නායක

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය, නුගේගොඩ, ශ්‍රී ලංකාව.

ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත්මක විශ්වවිද්‍යාලයේ (වර්තමාන ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය) පර්යේෂණ කටයුතු, 1968 වර්ෂයේදී උපාධිධාරී ශිෂ්‍යයින් දෙදෙනෙක්, සිවර කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයේ පර්යේෂණයන් පිළිබඳ එම්.එස්.සී. උපාධි සඳහා ලියාපදිංචි වීමෙන් ආරම්භ විය. මොවුන්ගෙන් එක් අයෙක් බොල්ගොඩ වැවෙහි ඉස්සන් පිළිබඳ මත්ස්‍ය කර්මාන්තය සම්බන්ධයෙන්ද, අනෙක් ශිෂ්‍යයා ක්‍රිකුණාමළ වෙරළෙන් මිබ්බෙහි, පියාඹන මස්සන් පිළිබඳ ජීව විද්‍යාව සම්බන්ධයෙන්ද අධ්‍යයනය සඳහා ලියාපදිංචි වූහ. එතැන් හැරුණුකොට ප්‍රවේණි විද්‍යාව (ශාක සහ සත්ව), කෘමි විද්‍යාව (කෘමි පිළිබෝධ), දූෂණය, පාංශු ජීව විද්‍යාව, ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාව, සහ ශාක ව්‍යාධිවේදය බඳු විෂය ක්ෂේත්‍රයන්ද ඇතුළත් වන පරිදි සුළු වී ඇත.

එම්.එස්.සී. (සහ පී.එච්.ඩී.) පර්යේෂණ කටයුතු හැරුණු කොට 1972 සිට උපාධි අපේක්ෂක ජීව විද්‍යා පාඨමාලාවලටද, පර්යේෂණ කටයුතු එක් කරනු ලැබ ඇත. සාමාන්‍ය උපාධි පාඨමාලාව සඳහා ශිෂ්‍යයින් විසින් පරිසර විද්‍යාවට නැඹුරු වූ වසර දෙකක පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතියක්, මග පෙන්වීමක් නොමැතිව ඉටු කළ යුතුය. ප්‍රබන්ධයක් වශයෙන් ඉදිරිපත් කෙරෙන එහි ප්‍රතිඵල විද්‍යාවේදී සාමාන්‍ය උපාධි පරීක්ෂණයේදී පරීක්ෂා කෙරේ. විශේෂ ජීව විද්‍යා සිසුන් (සාමාන්‍ය උපාධි පාඨමාලාවෙන් පසුව වසරක පාඨමාලාව) විසින්, මාර්ගෝපදේශකත්වය ඇතිව, රසායනාගාරය ආශ්‍රිත මාස නවයක් පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතියක් ඉටුකළ යුතුය. ප්‍රබන්ධයක් වශයෙන් ඉදිරිපත් කෙරෙන එහි ප්‍රතිඵල බී.එස්.සී. (විශේෂ) පරීක්ෂණයේදී පරීක්ෂා කරනු ලැබේ. උපාධි අපේක්ෂක මට්ටමේදී නියම කරනු ලබන බී.එස්.සී. සාමාන්‍ය පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති රැසකි. එමෙන්ම ඒවා විවිධය. උදා:— කෘමි, මත්ස්‍ය, ශාක (වල් පැලෑටි) ගහණයන්හි සෘතු අනුව සිදුවන වෙනස්වීම් හෝ, සමනළුන්ගේ සංක්‍රමණ රටාවන්, මුහුදු ශාක ගහණයේ විචල්‍යතා හා තවත් බොහෝ දෑ. බී.එස්.සී. (විශේෂ) ව්‍යාපෘතීන් මීට වඩා නිශ්චිත වේ. සෝයා බෝංචි පත්‍ර වලට ඉසින N_2 පොහොර උකහා ගැන්ම, බොල්ගොඩ වැවෙහි Matapenacid ඉස්සන්ගේ ජීව විද්‍යාව, හෝ ඇන්ටෝව් මස්සන්ගේ ජීව විද්‍යාව අධ්‍යයනය ලෙසින් කිහිපයකි.

දැනට මෙම අංශයෙහි පහත දැක්වෙන ව්‍යාපෘතීන් කරගෙන යනු ලබයි.

f පිලරයිසියා රෝග වාහක මදුරුවා (*Culex quinquefasciatus*) ගේ වන්ධ්‍යතාවය ප්‍රේරණය කෙරෙහි විකිරණය සහ රසායනික ශිෂ්‍ය බලපාන ආකාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්. මෙහි අරමුණ, මෙකී පිලියම මගින් පුරුෂ ජානක කෝෂවලට සිදුවන ජානක හානියෙන් සුවය ලැබීම පිළිබඳ දත්ත සපයා ගැනීමයි. මෙම මදුරුවා මර්දනය කිරීම උදෙසා වන්ධ්‍ය පුරුෂ ක්‍රමය යොදාගැනීමට මෙම තොරතුරු වැදගත් වෙයි. මෙම මදුරුවා මර්දනය කිරීමේ වැඩසටහන් වලදී උපයෝගී කරගත හැකි ජානක ප්‍රභේදයන් සපයා ගැනීමට ද මෙම පරීක්ෂණයන්ගෙන් අපට හැකිවනු ඇත.

2. නිවෙස්වල වෙසෙන කැරපොන්තා (*Periplaneta americana*) ගේ සීමිතපේටිකාව හි වෙසෙන කෘමි පරපෝෂිතයෙකුගේ ජීව විද්‍යාව පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්. සීමිතපේටිකා පරපෝෂිතයාගේ නම *Evania appendigester* ය. මීට ඉහතදී, *P. americana*

කැරපොන්තා ගේ තවත් *Hymenopteran* කෘමි පිලිබෝධයක් පිළිබඳව අධ්‍යයනයන් කරන ලදී. එහි නම *Tetrastichus hagenowii* ය. කැරපොන්තා මර්දනය කිරීම සඳහා පරපෝෂිතයන් දෙදෙනාම යොදාගැනීමට පිලිවෙත. පරපෝෂිතයන් දෙදෙනා පිළිබඳව කරන ලද තාවකාලික සන්සන්දනයකදී, කැරපොන්තා මර්දනය සඳහා වඩා සුදුසු පරපෝෂිතයා වන්නේ *T. Hagenowii* බව පෙනී ගොස් ඇත.

3. බොල්ගොඩ වැවට ඉස්සන් පැටවුන් යෙදීම පිළිබඳව සමීක්ෂණයක් කරගෙන යනු ලැබේ. බොල්ගොඩ වැව සම්බන්ධයෙන් කලින් කරන ලද අධ්‍යයනයන්ගෙන් විවිධ ජල රසායනික සාධක පිළිබඳ තොරතුරු ලැබීණ. දැන් තවදුරටත් ජල ජීව විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයන් කරගෙන යනු ලැබේ.

4. වම්බු වල කෘමි පිලිබෝධයක ජීව විද්‍යාව පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් ඉකුත් දී ඇරඹිණ. මෙහි අරමුණ පිලිබෝධයේ පරපෝෂිතයන් භාවිතයෙන් හෝ, රසායනික ක්‍රම මගින් පිලිබෝධය වඩා හොඳින් මර්දනය කළ හැකි වන පරිදි එහි ජීව විද්‍යාව අධ්‍යයනය කිරීමයි.

5. ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ලැබෙන දේශීය *Drosophila* ප්‍රභේදය වන *Drosophila ananassae* හි නිත්‍යානුකූල පැන නැගී න විකෘති භාරය පිළිබඳව අධ්‍යයනයක් කරනු ලැබේ. මෙම ක්‍රමයට අපගේ ප්‍රායෝගික පන්ති වලදී භාවිතය සඳහා ද අපි *Drosophila* මැසි තොග රැස්කර ගනිමු.

6. මෙම අංශයෙහි එම්.එස්.සී. උපාධිය සඳහා ලියාපදිංචි වන ශිෂ්‍යයින් විසින් රබර් පර්යේෂණ ආයතනයේදී විවිධ පර්යේෂණ කටයුතු කරනු ලැබේ. පහසුවෙන් වගාකල හැකි රබර් ක්ලෝන, පටක රෝපිත ක්ලෝන වශයෙන් සකස් කිරීම සඳහා කටයුතු කර ඇත. මෙතෙක් මේ පිළිබඳව වැඩි සාර්ථකත්වයක් ලබා නැත. රබර්වල විවිධ දිලීරක ව්‍යාධිජනනයන් පිළිබඳව එම්.එස්.සී. ප්‍රබන්ධ දෙකක් ඉදිරිපත් කරන ලදුව, ඒවා පිළිගනු ලැබ ඇති අතර ඒවා රබර් ශාකයේ රෝග මර්දනය කිරීමේ ලා බෙහෙවින් ආධාරක වී ඇත.

7. දාවායා මණ්ඩලයේ එක් සාමාජිකයෙක්, පිලිබෝධ නාශක ගුණාංග සොයා ගැනීම සඳහා ශාක නිස්සාරිතයන් පිළිබඳ සමීක්ෂණයක පයදෙයි. ඒ අතරම ඔහු සෝයා බෝංචි කොළවලට N_2 පොහොර යෙදීම පිළිබඳ අධ්‍යයනයන්ද කරගෙන යයි. දෙවනුව සඳහන් කළ පරීක්ෂණ සඳහා ඔහුට අයිසටෝප මාත්‍ර වශයෙන් භාවිතා කිරීමට සිදුවෙයි.

8. ආවායා මණ්ඩලයේ තවත් සාමාජිකයෙක්, ජල මට්ටමේ වඩා බාදිය විචල්‍යතාවයන් ආධාරයෙන් කෘත්‍රිම පොකුණු වලට බොල්ගොඩ වැවෙන් ඉසසන් පැටවුන් ඇද ගැනීමට ප්‍රයත්න දරයි. මෙය සාර්ථක වුවහොත්, ගම්වාසීන්ට, දැනට කරන ජා කොටු හඬක ක්‍රමයට වඩා ආර්ථික උපයෝගී දෙන ඉස්සන් ඇති කිරීමේ ක්‍රමයක් ඇරඹිය හැක. බොල්ගොඩ පිහිටුවාගෙන යනු ලබන පොකුණු නිසා දැනට පැල්පත් කරුවන් පිළිබඳ බාහිර ප්‍රශ්නයක් පැන නැගී ඇත.